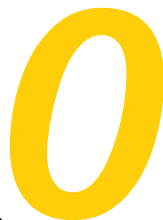

Inhoud

0	Inleiding	10
1	Handige functies om snel mee te werken	14
	Finder	14
	Snelle weergave	26
	Spotlight	29
	Launchpad	36
	Mission Control	40
	Deelweergave	41
	Dashboard	44
2	Maak het systeem sneller	48
	Systeemvoorkeuren	48
	Geheugen en schijfruimte	50
	App Store	60
3	Sneller gebruik van programma's en applicaties	62
	Programma's	62
	Teksteditor	67
	Notities	69
	Bijlagen in Notities	70
	Boeken	74
	Voorvertoning	76
	iCloud	80
	Mail	86
	Safari	93
	Identieke wachtwoorden achterhalen	102
	Berichtencentrum	106
	Gebruikers en groepen	110

4	Handige opties om snel mee te werken	114
	Finder	114
	Finder-tabbladen	121
	Tags	125
	Dock	130
	Voortzetten	134
	Archiveringshulpprogramma	136
	Sleutelhangertoegang	139
	Notities	141
	Herinneringen	145
	Contacten	147
	Voorvertoning	149
	Schermafbeeldingen	152
	QuickTime Player	155
	Beeldschermen	161
	Besturingssysteem	163
5	Sneller werken met populaire programma's	164
	Foto's	164
	Teksteditor	172
	Berichtencentrum	173
	Safari	175
	Berichten	178
	Dictafoon	180
	Schermdeling	183
6	Functie wijzigen van voorzieningen en programma's	188
	Besturingssysteem	188
	Terminal	190
	Finder	198
	Mail	200
	Mission Control	201
	Dock	203
	Safari	204

Inleiding

Een computer zonder besturingssysteem is een levenloos apparaat. Een besturingssysteem houdt bij uit welke onderdelen een computer is opgebouwd. Niet alleen de hardware (toetsenbord, muis, beeldscherm, printer, netwerk), maar ook de geïnstalleerde software op de computer, is dankzij het besturingssysteem te bedienen.

Een besturingssysteem wordt doorgaans geleverd met diverse programma's en extra voorzieningen. macOS is hierop geen uitzondering. Alle taken die u op een computer zou willen uitvoeren, zijn mogelijk met de volgende programma's:

- Met het programma **Teksteditor** maakt u tekstdocumenten.
- Het bijhouden van een adressenlijst van uw vrienden en zakelijke contacten doet u met **Contacten**.
- Voor het bijhouden (en delen) van een agenda gebruikt u **Agenda**.
- Met **Boeken** leest u digitale boeken die u kunt aanschaffen in de **Book Store**.
- Voor het surfen op internet en het werken met e-mail hebt u de programma's **Safari** en **Mail** tot uw beschikking.
- Voor livegesprekken gebruikt u **Berichten**. Hiermee kunt u (video)bellen, tekstberichten versturen, bestanden verzenden en het beeldscherm delen.
- Het beluisteren van muziek, het rippen van cd's en het abonneren op pod- en vodcasts neemt **iTunes** voor zijn rekening.

Voor wie is dit boek bedoeld?

Dit boek is bedoeld voor bestaande gebruikers van macOS die meer willen leren over de vele eigenschappen en mogelijkheden van Mojave en de bijbehorende programma's.

Omdat er verschillende soorten Mac-gebruikers bestaan, met elk hun eigen niveau, is dit boek voor het gemak van de lezer verdeeld in drie hoofdcategorieën: beginners, gevorderden en experts. Dit wil niet zeggen dat het expertsdeel per definitie te moeilijk zal zijn voor de beginner en dat de expert het beginnersdeel niet interessant zal vinden. De beginner zal na het lezen van de eerste twee delen goed uit de voeten kunnen met de meeste tips uit het expertsdeel. Daarnaast raden wij gevorderden en experts toch ook aan het beginnersdeel te bekijken. Want hoewel deze groep al veel weet over Mojave, valt er altijd wel iets nieuws te ontdekken.

Beginners (hoofdstukken 1, 2 en 3)

Onder een beginner verstaan we een gebruiker die onlangs is overstapt van een ouder (of ander) besturingssysteem naar Mojave, maar al wel vertrouwd is met de basisbeginselen van dit besturingssysteem. U weet dus al wat **Finder** of het bureaublad is, wat mappen zijn, hoe u mappen en bestanden opent, ze verplaatst, kopieert of verwijdert, hoe u programma's start enzovoort. Is dit niet het geval, dan raad ik u aan om eerst een van mijn boeken over Mojave te lezen. Meer informatie over deze boeken vindt u op de website van Van Duuren Media (www.vanduurenmedia.nl/Informatica/Bob_Timroff).

Gevorderden (hoofdstukken 4 en 5)

De gevorderde gebruiker is eveneens goed op de hoogte van al deze onderwerpen, maar is daarnaast niet bang om dieper in de functies van een programma te duiken en hierin instellingen te wijzigen. Natuurlijk kunnen beginners die de lat iets hoger leggen, ook profiteren van tips en trucs voor de gevorderde gebruiker.

Experts (hoofdstuk 6)

De expert zullen we niet meer uitleggen wat een pad is, hoe hij of zij een contextmenu opent of data uit het klembord in een ander document kopieert. Het hoofdstuk voor de experts bevat veel tips en trucs die betrekking hebben op het wijzigen van functies en het werken met het commandogestuurde programma **Terminal**.

Wellicht zal zelfs de gevorderde gebruiker die voorheen wat huiverig was voor **Terminal**, dankzij de eenvoudige voorbeelden in dit laatste deel van het boek, zijn angst of schroom weten te overwinnen en met de tips en trucs aan de slag willen gaan.

Afspraken in dit boek

- O opdrachten en onderdelen in een programmamenu worden vetgedrukt. Op deze manier geven we aan waarop u met de muis moet klikken of welk onderdeel u met de muis moet aanwijzen. Ook knoppen, pictogrammen, menunamen, tabbladen, dialoogvensters, commando's en gereedschap- en toetsenbordtoetsen worden vet weergegeven.
- Wanneer we u een keuze in een menu willen laten maken, geven we dit als volgt aan: Kies in **Finder** het menu **Ga, Recente mappen, Programma's** en selecteer de map **Documenten**.
- Woorden in het Engels zijn cursief weergegeven: Plaats de muis boven het zoekresultaat en er verschijnt een informatievenster (*tooltip*).
- Commando's voor het programma **Terminal** worden in een ander lettertype weergegeven en spaties tussen de commando's worden weergegeven als een bolletje (•). Dat ziet er als volgt uit: `Defaults•read•com.apple.mail•minSizeKB.`

Voor u begint

Mac-modellen die macOS Mojave ondersteunen

Weet u zeker dat uw Mac geschikt is om te kunnen werken met macOS Mojave? Om over te stappen naar het nieuwe besturings-systeem moet u in het bezit zijn van een van de volgende Mac-modellen:

- iMac (eind 2012 en nieuwer)
- iMac Pro (2017)
- Mac Pro (eind 2013, medio 2012 en 2010 met geschikte Metal-gpu)
- MacBook (begin 2015 en nieuwer)
- MacBook Pro (medio 2012 en nieuwer)
- MacBook Air (medio 2012 en nieuwer)
- Mac mini (eind 2012 en nieuwer)

Minimale systeemeisen: uw Mac moet een 64-bitsprocessor bevatten (een Intel Core 2 Duo of nieuwer). Vanaf versie OS X El Capitan 10.11.5 of hoger hebt u minimaal 2 GB RAM en minimaal 12,5 GB vrije schijfruimte nodig om de update te kunnen installeren. Er is maximaal 18,5 GB vrije opslagruimte nodig om de upgrade vanaf eerdere releases uit te voeren.

Om te achterhalen in welk jaar uw Mac is gebouwd opent u het menu en vervolgens **Over deze Mac**. De knop **Systeemoverzicht** toont de informatie over uw Mac.

Veilig uitproberen

Wie de overstap nog niet aandurft, kan macOS Mojave eerst proberen door de installatie uit te voeren op een aparte schijfpartitie of externe schijf. Installeer vervolgens de extra programma's waarvan u wilt weten of ze blijven werken met Mojave. Het spreekt vanzelf dat u eerst een back-up maakt (met Time Machine) voordat u een nieuwe versie van het besturingssysteem installeert.

Handige functies om snel mee te werken

Finder

Finder is een programma dat zich als een laag vóór het bureaublad bevindt. Het is de thuisbasis van uw computer. **Finder** maakt de mogelijkheden van macOS toegankelijk zonder dat u de kennis van een raketgeleerde hoeft te hebben.

I De schuifbalk in een Finder-venster altijd tonen

Standaard verbergt macOS Mojave de schuifbalk in een **Finder**-venster totdat het scrolwiel of het stuurvlak van de muis wordt gebruikt, of wanneer u met twee vingers over het trackpad omhoog of omlaag veegt. Houd u de muisaanwijzer langer op de schuifbalk, dan wordt deze breder om het scrollen te vereenvoudigen. Als u het automatisch verbergen van de schuifbalken niet prettig vindt, dan verandert u de instellingen met het menu , **Systeemvoorkeuren, Algemeen**. Selecteer in **Toon schuifbalken** de optie **Altijd**.

Toon schuifbalken: Automatisch op basis van muis of trackpad
 Tijdens scrollen
 Altijd

2 De scrolsnelheid beïnvloeden

Wanneer u drie keer achter elkaar veegt op het trackpad, is de scrolsnelheid hetzelfde, maar bij een vierde keer vegen wordt de snelheid van het scrollen opgevoerd. Hoe meer u achter elkaar veegt, hoe sneller u door een pagina of venster scrolt.

3 Venster verbergen met sneltoets

Met de knop **Minimaliseren** verbergt u een venster in het dock, maar dan blijft het actieve programma op de voorgrond staan. Gebruik de sneltoetsen **Cmd+H** om een programma tijdelijk te verbergen, zonder dat de bijbehorende vensters in het dock worden geplaatst.

4 Nieuw Finder-tabblad openen

Met de standaardinstellingen van macOS blijft u de hele tijd in hetzelfde **Finder**-venster wanneer u een map opent. Wilt u de inhoud van een map als een nieuw tabblad aan een **Finder**-venster toevoegen? Open dan het menu **Finder, Voorkeuren, Algemeen** en controleer of de optie **Open mappen in tabbladen, niet in vensters** is geactiveerd. Selecteer nu een map en open het contextmenu met een secundaire klik, of houd de **Control**-toets ingedrukt terwijl u op de map klikt. Kies vervolgens **Open in nieuw tabblad**. U kunt deze handeling ook uitvoeren door de **Cmd**-toets ingedrukt te houden als u een map opent.

5 Een map in een nieuw Finder-venster openen

Wilt u de inhoud van een map niet in een tabblad, maar in een nieuw **Finder**-venster weergeven? Ga dan naar het menu **Finder, Voorkeuren, Algemeen** en deactiveer de optie **Open mappen in tabbladen, niet in vensters**. Houd vervolgens de **Cmd**-toets ingedrukt wanneer u op een map klikt, of selecteer de map en kies **Open in nieuw venster** in het contextmenu.

6 Vensters sluiten

De gemiddelde Mac-gebruiker klikt op het **rode balletje** om een venster te sluiten. Daar is niets mis mee, maar het kan ook met de toetscombinatie **Cmd+W**. Om alle geopende vensters te sluiten, gebruikt u de sneltoetsen **Cmd+Option+W**.

7 Snel wisselen tussen applicaties

Windows-gebruikers zijn gewend snel te wisselen tussen actieve applicaties met de toetsen **Ctrl+Tab**. In macOS is de toetscombinatie voor deze functie **Cmd+Tab**. Om de functie te gebruiken moeten minimaal twee applicaties zijn geopend.

Houd de **Command**-toets ingedrukt en druk op de toets **Tab**. Op de voorgrond verschijnen de iconen van de geopende programma's in een rij. Om van programma te wisselen drukt u nogmaals op de toets **Tab**. Gebruik **Shift+Cmd+Tab** om de volgorde van de selectie om te keren. U kunt tevens door de iconen navigeren met de linker- en rechterpijltoetsen, of een programma-icoon direct met de muis of trackpad kiezen. Als u de gewenste applicatie hebt geselecteerd, laat u de **Command-toets** los.

8 Wissel van venster in een applicatie

Het wisselen tussen verschillende applicaties is natuurlijk erg handig, en veel gebruikers kennen deze truc waarschijnlijk al lang, maar wist u dat het tevens mogelijk is om snel te wisselen tussen geopende vensters in een applicatie? Hiervoor gebruikt u de combinatie **Cmd+Tilde** (`~/~`).

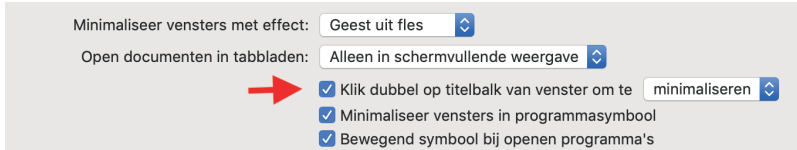
9 Minimaliseer vensters

Gebruik de sneltoetsen **Cmd+M** om een venster tijdelijk te verbergen zonder het te sluiten. Het venster wordt hiermee tijdelijk in het dock geplaatst.

10 Vensters minimaliseren met dubbelklikken

Geopende vensters die u later nodig hebt, verbergt u tijdelijk met de knop **Minimaliseren** (het gele knopje). Een venster kunt u ook

minimaliseren met een dubbelklik op de **titelbalk** van het venster. U stelt dit in met de systeemvoorkeuren. Ga naar **Apple, Systeemvoorkeuren, Dock**. Kies de optie **Minimaliseren** naast de optie **Klik dubbel op de titelbalk van venster om te**.

11 Vensters maximaliseren zonder schermvullende weergave

Als een programma schermvullende weergave ondersteunt, dan worden vensters schermvullend getoond wanneer u klikt op de **zoomknop** (het groene knopje). Wilt u voorkomen dat een venster op een dergelijke manier wordt weergegeven, houd dan de **Alt-toets (Option)** ingedrukt wanneer u de **zoomknop** gebruikt.

12 Vensters maximaliseren

Als u klikt op de **zoomknop** in programma's die géén gebruik maken van schermvullende weergave, dan wordt het venster gemaximaliseerd naar een optimaal vensterformaat.

13 Maximaliseer vensters met dubbelklik

Het is eveneens mogelijk om een **Finder**-venster te maximaliseren met een dubbelklik op de titelbalk van het venster. Om deze functie te activeren gaat u naar **Systeemvoorkeuren, Dock**. Kies **Zoomen** naast de optie **Klik dubbel op titelbalk van venster om te**.

14 Verberg vensters van andere geopende applicaties

Met de sneltoetsen **Cmd+H** verplaatst u een venster van een actieve applicatie naar de achtergrond. Gebruik de sneltoetsen **Cmd+Option+H** om de geopende vensters van alle overige programma's naar de achtergrond te verplaatsen.

15 Transparante vensters aanpassen

Nieuwe strakke, platte vormgeving en het gebruik van transparantie voor vensters springen direct in het oog in macOS. Bent u niet gecharmeerd van de transparante vensters, dan past u dit aan in het paneel **Toegankelijkheid** in **Systeemvoorkeuren**. Kies **Beeldscherm** en activeer de optie **Verminder doorzichtigheid**.

16 Magnetisch raster

Finder biedt bijvoorbeeld het zogenoemde *window snapping*, een onzichtbaar magnetisch raster waarmee u Finder- of programma-vensters perfect met elkaar kunt uitlijnen.

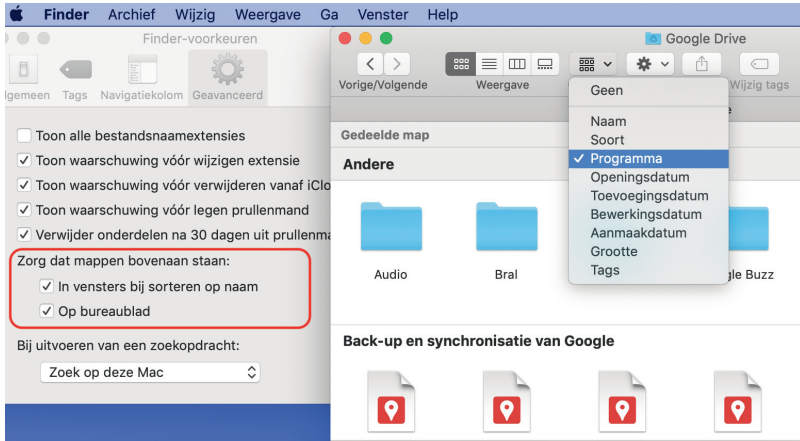
Open maar eens twee Finder-vensters. Plaats een van de vensters aan de linkerkant van het scherm en selecteer vervolgens het andere Finder-venster en sleep dit – iets langzamer dan u doorgaans doet – tegen de rechterzijde van het eerste venster aan. U merkt dan dat het tweede venster enigszins wordt geblokkeerd en pas weer over het andere heen kan worden geplaatst zodra u het weer op de ‘normale’ snelheid versleept.

17 Mappen bovenaan plaatsen

Zoals u wellicht al weet, kunt u de inhoud van een Finder-venster op verschillende manieren weergeven en sorteren, bijvoorbeeld op naam, bewerkingsdatum, grootte, soort en meer. Een aangename functie in macOS Mojave is de mogelijkheid om mappen desgewenst bovenaan in het venster te plaatsen wanneer u de inhoud van de map bekijkt met de optie sorteren op naam. U activeert deze nieuwe functie in **Finder**, **Voorkeuren**, **Geavanceerd**. Zet hier de optie **Plaats mappen bovenaan bij sorteren op naam** aan.

De mappen worden alleen bovenaan in het venster getoond als u de inhoud van het venster ook rangschikt op naam. Kies hiervoor **Rangschik**, **Naam** in de knoppenbalk van het Finder-venster of gebruik het menu **Finder**, **Menubalk**, **Weergave**, **Rangschik op**.

1 Handige functies om snel mee te werken

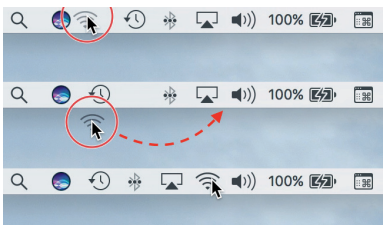

Lijstweergave

Wanneer u de inhoud van een Finder-venster bekijkt in **Lijstweergave** klikt u op de naam van een kolom om de mapinhoud daarop te sorteren. Om in deze weergave mappen bovenaan te plaatsen bij het sorteren moet u op de kolom **Naam** klikken.

18 Menubalkiconen verplaatsen

Rechtsboven in de menubalk van **Finder** bevinden zich diverse menubalkiconen die u snel toegang bieden tot functies van programma's of voorkeuren. Mojave biedt de mogelijkheid om elk icoon van plek te laten veranderen. Druk de **Command**-toets in, klik op het gewenste icoon en sleep dit vervolgens naar de gewenste positie in de menubalk. Laat daarna de muisknop los.

19 Donkere modus activeren

macOS Mojave biedt ook de mogelijkheid om een donker palet te gebruiken voor Finder, het dock en applicaties van zowel Apple als (aangepaste) applicaties van derden. Om de donkere modus te activeren opent u **Systeemvoorkeuren, Algemeen** en schakelt u de optie **Weergave, Donker** in. Gebruik ook de opties **Accentkleur** en **Markeringskleur** om de weergave naar wens aan te passen.

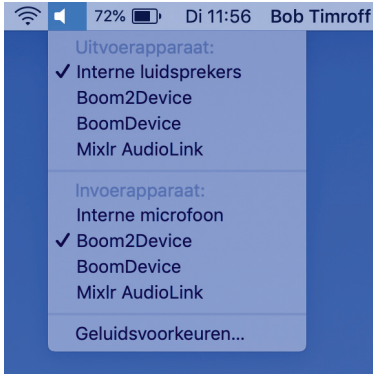

20 De menubalk automatisch verbergen

Sommige gebruikers benutten de ruimte op het scherm liefst zo optimaal mogelijk. Schermvullende weergave biedt hier uitkomst. Vindt u het werken in deze weergave echter niet prettig, maar wilt u wel meer ruimte op het scherm? Gebruik dan een nieuwe functie van macOS Mojave die automatisch de menubalk van **Finder** en andere programma's verbergt en weer zichtbaar maakt zodra u de muiscursor naar de plek van de menubalk beweegt. U activeert deze functie bij **Systeemvoorkeuren, Algemeen**, daar schakelt u de optie **Toon/verberg de menubalk automatisch** in.

21 Invoerapparaat instellen

Om een specifiek uitvoerapparaat voor uitgaande audio te selecteren, hoeft u niet meer per se het menu Geluidsvoorkeuren in Systeemvoorkeuren te openen. Klik in plaats daarvan op het speaker-symbool rechtsboven in de Finder-menubalk en kies vervolgens een uitvoerapparaat. Houd de Alt-toets ingedrukt om ook de invoerbron te selecteren.

22 Muisaanwijzer vergroten uitzetten

Als u een hoge beeldschermresolutie op uw Mac gebruikt, dan kan het voorkomen dat u de muisaanwijzer niet meer kunt vinden. macOS Mojave biedt een handige functie om de cursor beter zichtbaar te maken: beweeg de muis een paar keer snel heen en weer, om de muiscursor een paar seconden te vergroten. Als u deze nieuwe functionaliteit om welke reden dan ook wilt uitschakelen, open dan het menu , **Systemevoorkeuren**, **Toegankelijkheid**, **Beeldscherm** en zet de optie **Bepaal waar de aanwijzer zich bevindt door ermee te schudden** uit.

